

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Беларусь і Сірыя пацвердзілі намер вывесці адносіны на ўзровень стратэгічнага партнёрства

Беларусь і Сірыя пацвердзілі намер вывесці адносіны на якасна новы ўзровень стратэгічнага партнёрства ў мэтах выкарыстання значнага патэнцыялу двухбаковага ўзаемадзеяння. Аб гэтым гаворыцца ў сумеснай дэкларацыі прэзідэнтаў Беларусі і Сірыі, паведамліў БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Бакі выказалі задавальненне традыцыйна дружалюбным характарам адносін паміж Рэспублікай Беларусь і Сірыйскай Арабскай Рэспублікай, заснаваных на даверы, узаемнай павазе і падабенстве пазіцыі па пільных супрацоўніцтва і ўзаемадзеяння на міжнароднай арэне.

Таксама пацверджана імкненне да далейшай інтэнсіфікацыі абмену візітамі на высокім узроўні ў мэтах каардынацыі двухбаковага, рэгіянальнага і міжнароднага супрацоўніцтва. Беларусь і Сірыя выказалі гатоўнасць прадоўжыць работу ў рамках двухбаковых міжурядавых камісій па гандлёва-эканамічным, навукова-тэхнічным, іншых формах супрацоўніцтва для каардынацыі развіцця беларуска-сірыйскіх адносін у канкрэтных галінах і пацвердзілі неабходнасць прыняць меры па далейшым павышэнні эфектыўнасці гэтых формаў ўзаемадзеяння для выхаду на ўзровень стратэгічнага партнёрства.

Беларусь і Сірыя маюць намер прадоўжыць падрыхтоўку пераходу да рэжыму свабоднага гандлю паміж дзвюма краінамі і садзейнічаць узаемнаму прасоўванню тавараў і паслуг на нацыянальных рынках, гаворыцца ў дэкларацыі. Беларускі бок падтрымаў імкненне Сірыі да фарміравання зоны свабоднага гандлю паміж Сірыяй і ўсімі краінамі — членамі М'ятнага саюза (Беларусь, Расія і Казахстан). Бакі пацвердзілі прыярытэтнасць сумесных інвестыцыйных праектаў у сферы машынабудавання, а таксама важнасць пашырэння ўзаемадзеяння ў галіне сельскай гаспадаркі, жыллёвага будаўніцтва, нафтамі, актыўнасці ролі беларуска-сірыйскага дэлегавага савета і правядзення выстаўна-кірашавых мерапрыемстваў.

Бакі пацвердзілі ўзаемную зацікаўленасць у інтэнсіфікацыі гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва, міжпарламенцкіх сувязяў, ўзаемадзеяння ў такіх галінах, як бяспека, навука і тэхналогіі, транспарт, энергетыка, адукацыя, ахова здароўя, культура, турызм і спорт, а таксама кантактаў паміж грамадска-папярочнымі арганізацыямі. У сувязі з гэтым бакі выказалі гатоўнасць прадоўжыць стварэнне спрыяльных умоў для доўгатэрміновага супрацоўніцтва ў інтарэсах народаў Беларусі і Сірыі.

Акрамя таго, Беларусь і Сірыя дамовіліся падтрымліваць сумесныя навуковыя даследаванні і тэхнічнае супрацоўніцтва, асабліва ў галіне інфармацыйных тэхналогій, вышэйшай адукацыі, абмену акадэмічнымі кадрамі, спецыялістамі і студэнтамі, ўзаемадзеяння паміж універсітэтамі і іншымі вышэйшымі навуковымі ўстановамі, а таксама ў галіне навуковых даследаванняў у адпаведнасці з асобнымі праграмамі і планами.

Беларусь, якая добраахвотна адмовілася ад валодання ядзернай зброі, падтрымлівае ідэю стварэння бяз'ядзернай зоны на Блізкім Усходзе ў адпаведнасці з праектам, унесеным Сірыяй у Савет Бяспекі ААН у 2003 годзе, гаворыцца далей у сумеснай дэкларацыі. Бакі заклікалі да ўніверсальнасці Дагавора аб нераспаўсюджванні ядзернай зброі, адзначылі неабходнасць далучэння Ізраіля да Дагавора ў якасці няздэярнай дзяржавы і пастаноўкі яго ядзерных аб'ектаў пад кантроль МАГАТЭ. У дэкларацыі пацверджана права ўсіх краін, уключаючы Іран, на развіццё ядзернай энергетыкі ў мірных мэтах у адпаведнасці з Дагаворам аб нераспаўсюджванні ядзернай зброі і падкрэслена прыхільнасць да ўрагулявання пытання ажыццяўлення мірнай ядзернай праграмы Ірана выключна дыпламатычным шляхам.

СТАР. 2

Аўкцыёны па продажы дзяржмаёмасці стануць больш гнуткімі

У апошні час істотна ўдасканальваюцца нормы заканадаўства па пытаннях выкарыстання дзяржаўнай маёмасці. Намеснік дырэктара Фонду дзяржаўнай маёмасці Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Уладзімір КАВАЛЕЎСкі паведаміў, што пачынаючы з 2007 года ў краіне пачалася сістэмнае ўцягванне ў гаспадарчы абарот маёмасці, якая не выкарыстоўваецца ці выкарыстоўваецца вельмі дрэнна.

Толькі за апошнія 3,5 года з дапамогай спецыялістаў Фонду дзяржмаёмасці адбылося далучэнне да гаспадарчага абароту 11,8 тысячы аб'ектаў, а 3,4 тысячы аб'ектаў нерухомасці было прададзена на аўкцыёнах. Каб прыцягнуць увагу патэнцыйных інвестараў да не вельмі прывабных аб'ектаў, сёння дзяржава прадуладжвае розныя механізмы па зніжэнні стартavaга кошту аб'ектаў нерухомасці пры продажы на аўкцыёнах. Напрыклад, пасля нэўдалага першага аўкцыёну на другім аўкцыёне кошт лота можа быць паманшаны на 20 працэнтаў. На наступным аўкцыёне стартavaя зніжка можа склацца ўжо 50 працэнтаў. Калі і гэты аўкцыён не дапаможа аб'екту нерухомасці знайсці новага гаспадара, то пачынае працаваць т.зв. галандскі аўкцыён, які прадуладжвае паступанае зніжэнне кошту аб'екта непасрэдна на аўкцыёне. Канчатковыя зніжкі ў гэтым выпадку могуць склацца да 80 працэнтаў ад першапачатковага кошту.

Робяцца больш гнуткімі ўмовы правядзення аўкцыёнаў і конкурсаў. Сёння таргі на аўкцыёне адбываюцца нават у тым выпадку, калі на той ці іншы лот будзе прэтэндаваць усяго адзін пакупнік. Менавіта аму цяпер прададуць гэты аб'ект, калі пакупнік згодны заплаціць за лот стартava кошт плюс 5 працэнтаў.

СТАР. 2

БАРСЕЛОНА ПАФАРБАВАЛАСЯ Ў БЕЛАРУСКІЯ КОЛЕРЫ!

У першы вечар чэмпіянату Еўропы па лёгкай атлетыцы на рахунку зборнай нашай краіны з'явіліся два медалі. Спартсменцы па штурханні ядра сярод жанчын выйграла Надзея Асташук. Серабро ў гэтай жа дысцыпліне заваявала Наталля Міхневіч.

Па адной са старажытных легендаў Барселону заснаваў герой грэчаскіх міфаў Геракл. Адбылося гэта больш як за 1000 гадоў да н.э. Напэўна, старажытныя героі, калі б іх перанеслі праз стагоддзі на алімпійскі стадыён сучаснай Барселоны, па вартасці ацанілі б выступленне беларускіх лёгкаатлетак у фінале спартсменства па штурханні ядра.

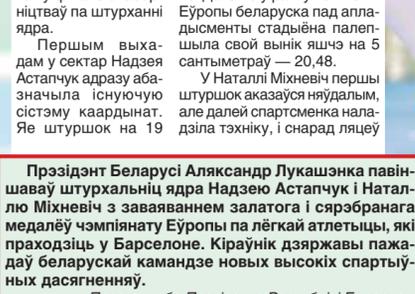
Першым выхадом у сектар Надзея Асташук адрозніваецца ад астатніх існауючых сістэму каардынат. Яе штуршок на 19 метраў 67 сантыметраў так і застаўся недасягнутым для ўсіх канкурэнткаў за ўвесь фінал, але беларуска тады магла стабільна за 19 метраў.

У другой спробе — 19 метраў 52 сантыметраў, што дазваляла ёй знаходзіцца на другім радку. Пры апошнім выхадзе ў сектар Наталля спрабавала ўсё ж абысці канкурэнтку-сё-

ля трэцяй у еўрапейскім рэйтынгу гэтага сезона, да апошняй спробы займала той жа трэці радок пратэста з вынікам 19,29. Але літаральна ў апошнюю секунду яе на 10 сантыметраў апырэдзіла расіянка Ганна Аўдзеева.

Наталля МІХНЕВІЧ.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў штурхальніцу ядра Надзею Асташук і Наталлю Міхневіч з заваяваннем залатога і сярэбра медалей чэмпіянату Еўропы па лёгкай атлетыцы, які праходзіць у Барселоне. Кіраўнік дзяржавы пажадаў беларускай камандзе новых вышэйшых спартыўных дасягненняў.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Надзея АСТАПЧУК.

Фота БЕЛТА.

Віншваем!

НЯСУМНЫ ЮБІЛЕЙ КУПАЛАЎСКАГА

29 ліпеня Нацыянальнае тэатр развітваецца з гледацямі на свайго роднаго героя, святкуючы 90-гадовы юбілей.

І хоць па прадзеі юбілей Купалаўскага толькі восенню, але прымеркаваць яго святкаванне да закрыцця сезона стала неабходна: запланавана рэканструкцыя будынка тэатра, якая, паводле планаў, павінна прайсці за два гады. Для тых, хто любіць тэатр імя Янкі Купалы, гэта стане выпрабаваннем, бо замест роднага дому дзвядцятка хадзіць у госці да «купалаўцаў», якія самі апынуцца ў гаспадарчым будынку дзяржавы і пастаноўкі яго ядзерных аб'ектаў пад кантроль МАГАТЭ.

Пра планы рэканструкцыі гістарычнага будынка Нацыянальнага драматычнага тэатра імя Янкі Купалы мы раскажам у адным з бліжэйшых нумараў. Ларыса ЦІМОШЫК.

ЯК ЗАРАБІЦЬ ПАДЧАС... ПРАСТОЮ?

Праблема працы ў рэжыме скарачанага тыдня і вымушаных волюнкуў значна абвастрылася летась. Сёлета сітуацыя стала змяняцца, і да таго ж — у лепшы бок. У прыватнасці, статystыка сведчыць: адносна аналагічнага перыяду мінулага года паказчыкі вымушанай нпюўнай занятасці ў сталіцы зменшыліся на 4 працэнта. І разам з тым нельга не заўважыць, што ў буйнейшым горадзе краіны па-ранейшаму застаецца 11 праблемных прадпрыемстваў, а ў «скарочаным фармаце» працуе каля 3,3 тыс. чалавек. Прычым у сувязі з натуральным зніжэннем узроўню даходаў ці не да кожнага з іх становіцца актуальнай тэма дадатковых заробкаў.

Інтэрнэт. Або служба занятасці. Увогуле шляхоў пошуку дадатковай крыніцы заробкаў на цяжкіх часы некалькі. Зразумела, што ў любым выпадку гэтыя пошукі можна весці самастойна. А можна — і праз службу занятасці насельніцтва.

У сувязі з новымі рэаліямі яшчэ летась у Мінску было прынятае рашэнне аб стварэнні інфармацыйнай базы грамадскіх, часовых і сезонных работ, гэта база абнаўляецца штомесяц, і, напрыклад, цяпер у ёй налічваецца больш за тысячы вакансій, — распавядае галоўны спе-

цыяліст упраўлення занятасці насельніцтва камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама Тамара ЕУСІЕВІЧ. — Скарыстацца звесткамі базы магчыма праз інтэрнэт — сайт minsk.gov.by/rabota. Аднак тут магчымы і непасрэдны зварот да спецыялістаў службы занятасці — падабраць прывабныя варыянт можна з іх дапамогай.

Дарэчы, найбольш уважлівым будзе падбор варыянтаў дадатковых даходаў для работнікаў, якія апынуліся ў вымушаным волюнку без захавання зарплаты. Для часовага ўладкавання такіх работнікаў сталічная служба занятасці нават заключыла спецыяльныя дагаворы з некаторымі прадпрыемствамі горада. Прычым прадпрыемствы, што падпісалі дагаворы, атрымалі фінансавую падтрымку за кошт сродкаў Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва.

Будаўніцтва плюс сельгасработы. Дарэчы адрозніваць заўважыць, што прапаноў часовых заробкаў перш-наперш разлічаны на некваліфікаваную працоўную сілу. Скажам, заяўкі выстуляе сельгасбуд, заапарк, Цэнтральны батанічны сад, гандаль. І ўсё ж у лідарах — зусім іншыя сферы. Так, найбольшую колькасць заявак улетку робяць будаўнічыя арганізацыі. А недзе з сярэдзіны жніўня, часу пачатку масавага збору ўраджаю, пер-

шыньство пераходзіць да сельгаспрадпрыемстваў. — Практыка сведчыць, што ў сезон людзі едуць у сельгаспрадпрыемствы ахвотна, і ў першую чаргу з-за магчымасці атрымаць разлік прадукцыі — бульбай, морквай, капустай, буракамі, — заўважае Тамара Еўсiевiч. — Прычым з улікам таго, што самі прадпрыемствы знаходзяцца за межамі сталіцы, мы імкнёмся пайсці насустрач пажаданням і ўзяць на сябе вырашэнне «транспартнага пытання». Інакш кажучы, службы занятасці арганізоўваюць падвоз, і да таго ж падвоз бясплатны.

Умовы і памеры будуць рознымі. Натуральны разлік за сельгасработы папулярны. Але не галоўны. У асноўным часовыя наймальнікі плацяць менавіта «жывы» грошы. — Часовыя заробкі прапаноўваюць розныя прадпрыемствы і арганізацыі, адпаведна, бываюць дэлегаваныя аднолькавымі ўмовамі і памерамі аплаты працы — у такім выпадку ўсё залежыць ад падыходаў і магчымасцяў наймальнікаў, — адзначае Тамара Еўсiевiч. — Аднак тут ёсць жорсткае правіла: пры любой раскладцы наймальнікі павінны забяспечыць заробкі і памеры не ніжэй за «мінімалку» прапарцыянальна адпрацаванаму часу ці ў залежнасці ад аб'ёмаў выкананых работ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

У ПАКІСТАНЕ РАЗБІЎСЯ САМАЛЁТ

У выніку крушэння аэробуса А321 у наваколлі Ісламабада загінулі 152 чалавекі. На месцы катастрофы знойдзены целы ўсіх загінулых. Іх эвакуацыя пераходзіць у рукі ўрада. Інфармацыя пра выжываючых пасажыраў не пацвердзілася. Паведамлялася, што на борце знаходзіліся 146 пасажыраў і шэсць членаў экіпажа. Прычына крушэння не вызначана, аднак вядома, што самалёт садзіўся ва ўмовах моцнага лівня і смугі. Пры заходзе на пасадку ў аэрапорце Ісламабада самалёт урэзаўся ў гару, заваліўся і загарэўся. Лайнер ляцеў у сталіцу Пакістана з горада Карачы.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і сябе асабіста выказаў глыбокія спачуванні Прэзідэнту Ісламскай Рэспублікі Пакістан Асіфу Алі Зардэры, усаму пакістанскаму народу, родным і бліжэйшым загінулым і аяка-катастрофе, паведамліў у прэс-службе Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

АХМАДЗІНЕЖАД ПРАДКАЗАЎ ДЗВЕ НОВЫЯ ВАЙНЫ

На працягу трох бліжэйшых месяцаў ЗША пойдучы вайной не менш чым на дзве краіны на Блізкім Усходзе. З такой заявай прэзідэнт Ірана Махмуд Ахмадзінежад выступіў у эфіры дзяржаўнага тэлебачання краіны.

Ахмадзінежад не ўдакладніў, ці лічыць ён, што адным з аб'ектаў нападу стане менавіта Іран. Акрамя таго, ён не патлумачыў, на якіх звестках разведкі заснаваны яго словы. Пры гэтым, паводле слоў Ахмадзінежада, у яго ёсць вельмі дакладная інфармацыя пра план амерыканцаў пачаць «псіхалагічную вайну» супраць Ірана. Не выключана, што выступленне іранскага прэзідэнта, запісанае 26 ліпеня і паказанае па ТБ на наступны дзень, было звязана з новым пакетам санкцый, уведзеных Еўрасаюзам. Гэтыя меры азначаюць забарону на пастаўку ў Іран абсталявання дваінога прызначэння, якое можа быць скарыстана ў ядзернай праграме, а таксама на інвестыцыі, тэхнічнае супрацоўніцтва і перадачу тэхналогій у нафтавай і газавай сферах. Раней аналагічныя санкцыі ўвялі і ЗША. Увядзенне такіх санкцый не падтрымалі, у прыватнасці, Расія, Турцыя і Бразілія.

ЛЁТЧЫК УЦЁК НА СВАІМ САМАЛЁЦЕ АД ПАЎСТАЊЦАЎ

У Дэмакратычнай Рэспубліцы Конга расійскі лётчык варнуў уласны самалёт, на які напалі паўстанцы.

Баевікі руху «Дэмакратычныя сілы вызвалення Руанды» атакавалі самалёт, які перавозіць аляванную руду, на аэрадроме адной з правінцый Конга. Бандыты захапілі ў закладнікі пілота-індыяца. Аднак другі пілот, расіянін, змог прабрацца за штурвал і паляцеў у горад Гама. Разам з ім у самалёце знаходзіўся паранены грамадзянін Конга. Пілот-індыец, а таксама захоплены разам з самалётам 60 тысяч долараў пры гэтым засталіся ў руках баевікоў. Зрошты, кангалезскія вайскоўцы сцвярджаюць, што расіянін схаваўся, калі яны ўжо амаль завяршылі аперацыю па вызваленні захопленага самалёта. Па іх версіі, яны адцягнулі нападнікаў у лес (прычым тыя забралі з сабой індыйца), а расіянін тым часам уцёк.

Эксперт па турызме Сяргей ПЛЫТКЕВІЧ: Погляд

«60 ЕЎРА ЗА ВІЗУ Ў БЕЛАРУСЬ — ГЭТА 95% ПАТЭНЦЫЙНЫХ ТУРЫСТАЎ АДРАЗАЕЦЦА АДРАЗУ!»*

Сяргей ПЛЫТКЕВІЧ — аўтарытэтный чалавек у сферы турызму, ягонае выдавецтва «Рыфтур» стварае найвышэйшую колькасць краязнаўчай літаратуры ў краіне: паштоўкі, праваднікі, фотаальбомы... Спадар Плыткевіч пачаў займацца гэтай тэматыкай у далёкім 1994 годзе, калі і мы яшчэ мала ездзілі, і да нас практычна нішто. Што змянілася за гэты час? Чым усё-такі прывабіць турыстаў у Беларусь? Чаму перад домам павінны расці кветкі, а не бульба з цыбуляй? Пра гэта «Звязда» распытала Сяргея Плыткевіча.

* — Пазначаны сярэдні кошт індывідуальнай турыстычнай візы.

БЕЛАРУСБАНК

Открытое акционерное общество «Сберегательный банк «Беларусбанк» информирует, что по срочным банковским вкладам, принятым до 02.08.2010 года, устанавливаются:

- дополнительный доход по срочным банковским вкладам в белорусских рублях: «Сберегательный», «Новый 2010» в размере 3,5 процента годовых, «Шанс» в размере 3 процентов годовых;
- процентное вознаграждение по срочному банковскому вкладу в белорусских рублях «Мобильный» в размере 3,5 процента годовых;
- процентные ставки по срочным банковским вкладам в белорусских рублях: «XXI век» — 370 дней — 15 процентов годовых; «Срочный банковский накопительный вклад в белорусских рублях» — 16 процентов годовых; «Особый» — 15 процентов годовых;
- процентные ставки по срочным банковским вкладам в иностранной валюте: «Универсальный» в китайских юанях — 7 процентов годовых; «Российский» (в российских рублях) — 7 процентов годовых.

Утвержденные размеры дополнительного дохода и процентные ставки применяются по указанным вкладам с 02.09.2010 года или со дня автоматического перезаключения договора по вкладам «Мобильный», «XXI век» — 370 дней, «Срочный банковский накопительный вклад в белорусских рублях» на новый срок, начиная с 02.08.2010 года.

Протоцты, выплачненныя па розных відах вкладаў, депозітаў в тэчэнне 2009 г. млн. бел. руб.												
январь	февраль	март	апрель	май	июнь	июль	август	сентябрь	октябрь	ноябрь	декабрь	2009 год
65380,5	84821,5	99934,1	97189,8	74575,8	104240,6	87728,7	89863,7	93977,5	82045,6	103608,1	183630,6	1166996,5

Информация о процентах, выплаченном по различным видам вкладов, депозитов в течение последнего финансового года с разбивкой по месяцам размещена на информационном стенде в подразделениях банка и на сайте www.belarusbank.by.

Сохранность и возврат вкладов гарантируется в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 28.08.2008 г., выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

ISSN 1990 - 763X

Курсы валют, установленных на 29.07.2010 г. (для бн разліку)

1 доллар США	2 975,00	1 чешская крона	154,47
1 евро	3 873,75	1 польский злотый	967,84
1 латвийский лат	5 457,71	1 российский рубль	98,49
1 литовский лит	1 120,32	1 украинская гривна	376,86

Курсы валют для Беларуси

USD	2,975000	20,2066
10 UAH	38,2725	
1000 BYR	10,1501	
EUR	39,3350	

Афіцыйны ўладальнік лічункаў

ЯЗВА АДСТУПІЛА. НАСТУПІЛА ПЯКОТКА

«Цялка тут з лесу невядліка Травай зарасшая крынчыка». Якуб КОЛАС.

У межах гэтай «прамой лініі» хацелася б адзначыць хваробы верхняга (стрававод, страўнік, 12-перная кішка) і ніжняга (тонкая і тоўстая кішка) аддзелаў страўнікава-кішачнага тракту. Згадаць паталогію з'яўляюцца на сёння адным з самых распаўсюджаных сярэд насельніцтва. Акрамя гэтага, не менш актуальнымі з'яўляюцца хваробы печані і жоўцевага пазыра, а таксама падстраўнікавай залозы.

Надзвычайна распаўсюджанасцю сярэд дарослага насельніцтва вылучаюцца і гастрэзафагеальнае рафлюкснае хвароба, ад якой пакутуе, паводле эпідэміялагічных даследаванняў, да 40 працэнтаў людзей. Аднымі з самых распаўсюджаных сімптомаў гэтага захворвання з'яўляюцца пякотка, кіслая адрыжка, кіслы прысмак у роце, боль у страваводзе і эпігастральнай вобласці. Паходжанне сімптомаў захворвання звязана з закідам кіслата страўнікавага змесціва са страўніка перш за ўсё ў стрававод і ротаваю поласць. Змягачаць гэтыя сімптомы нашы людзі спрабуючы спачатку самі, у хатніх умовах, але аднойчы прыходзяць да выносы, што «народнае лэчэнне» абсалютна неэфэктывнае. Звычайна хворыя звяртаюцца да ўрача, калі пякотка становіцца штодзённай. А гэта ўжо можа сведчыць пра развіццё марфала-

гічных зменаў у страваводзе — запаленні, эрозіі, язвы, а таксама пра паражэнне дзясныў і эмалі зубоў, пра запаленчыя працэсы ў ратаглотцы. У асобных выпадках магчымы фарміраванне бронха-лёгачнай паталогіі (хронічнага бронхіту, бронхіальнай астмы).

Такія праблема развіцця ГЭРХ у цэлым заканамерная. Страўнікавае змесціва павіна быць толькі ў страўніку, слізгістая яе складаецца з асальбівых, у нейкім сэнсе абарончых клетак. Стрававод жа, у які падчас закіду трапляе змесціва страўніка, не абаронены такімі клеткамі. Такім чынам шматслойны плексі эпітэліі страваводнага разбураецца, фарміруюцца пашкоджанні слізгістай абалонкі страваводнай трубкаў, у тым ліку так званы стрававод Барэта, які адносіцца да перадаварчай паталогіі.

Пра неабходнасць свачасовага абследавання страўнікава-кішачнага тракту і цярплівасці, якая спатрэбіцца падчас лэчэння не толькі рэфлюкснай хваробы, але і шэрагу іншых паталогіяў, расказаў на гэтай «прамой лініі» дацэнт 2-й кафедры ўнутраных хваробай Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, кандыдат медыцынскіх навук Мікалай КАПРАДАУ і дацэнт гэтай жа кафедры, кандыдат медыцынскіх навук Ірына ШАЛАМІЦКАЯ.

«А што адбылося пасля выдалення жоўцевага пазыра?»

— Жоўцё працягвае выпрацоўваць печанню, але цяпер напрамую трапляе ў 12-перную кішку, дзе бярэ ўдзел у працэсе стрававання. Рэзервуар для захавання жоўці няма. Выдаленне гэтага органа накладвае адбітак на захаванне паўнавартаснага здароўя. Але галоўная ваша праблема звязана не з аддзяленнем жоўці, а са станам падстраўнікавай залозы. Яна бярэ ўдзел у выпрацоўцы жыццёва важных стрававальных ферментаў, і калі яна пакутуе, развіваюцца частыя атраві, мікракістознае пераруджэнне. Гэта азначае, што пакутуе страваванне, далучаюцца кішачнае расстройствы — дыярэя, зніжэнне маса цела, развіваюцца іншыя захворванні. Вам трэба падтрымліваць ферментны запас. Зараз ёсць вялікая група высокаэфектыўных ферментных прапаратаў, якія трэба пастаянна прымаць. Акрамя таго, з ежы, што называюцца, — кашы, кашы і кашы.

— На працягу апошніх гадоў я прымаю халагол. Спачатку, гады два, ён мне дапамагаў, але

нядаўна перастаў дзейнічаць. Я разумею, што залоза выбывае са строю, але як гэта можна убачыць?

— Падстраўнікавая залоза і жоўцевае пазыр звязаны агюльнымі выдальнымі пратокамі. Ёсць там і сфінктар Одзі, які рэгулюе аддзяленне жоўці і панкрэатычнага соку, і таксама можа пакутаваць. Наяўнасць камянеў у пратокавай сістэме, у сфінктары Одзі, можна убачыць з дапамогай такога метаду даследавання як рэтраградная эндаскапічная халаганіпанкрэататыкаграфія. Досыць цяжкая працедура, звязаная з правядзеннем эндаскапічнага даследавання страўніка, 12-пернай кішкі і пратокавай сістэмы. Уводзіцца кантрастнае рэчыва і выконваецца серыя здымкаў. Калі там ёсць звужэнне або камяні, то ўсё гэта будзе зарэгістравана. Метад прымяняецца толькі ў стацыянарных умовах.

— Гэта выконваецца ў вашай клініцы?

— Гэта выконваецца амаль ва ўсіх мінскіх гарадскіх клінічных бальніцах, дзе ёсць эндаскапічная аддзяленне. Магунтыя ультрагукавыя сканары могуць сканаваць і пратокавую сістэму, што таксама з'яўляецца метадам дыягностыкі камянеў і звужэнняў пратокавай сістэмы.

Даследаванні выконваюцца ў 1-й, 9-й, 10-й клініках, бальніцы хуткай дапамогі. Куды вам даюць накіраванне.

— Мая паліклініка накіроўвае ў дыягнастычны цэнтр.

— Можна наведваць яго. Там вас яшчэ раз пракансультуе ўрач-гастрэаэнтэролаг.

— У 1997 годзе я рабіла халаганіграфію ў бальніцы хуткай дапамогі. І ў мяне падчас гэтага пачаўся прыступ. На здымку аказалася, што ў мяне вельмі звужаны правы праток. Пра што гэта сведчыць?

— Гэта можа быць спазм... Раю вам наведваць гарадскі дыягнастычны цэнтр, дзе працуюць высокакласныя спецыялісты і вельмі добрая эндаскапічная апаратура.

Святлана БАРЫСЕНКА, Вольга ШАУКО, Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ. (Працяг будзе).

Кватэрнае пытанне

Для членаў прафсаюза. І не толькі

Я ўжо некалькі гадоў па сумішчальнасці працую ў арганізацыі, якая будзе жылле для сваіх работнікаў. Але мяне на кватэрны ўлік не прымаюць. Яшчэ і таму, што я не член прафсаюза. Ці заканамерная такая адмова?

Іван МАШКОЎ, Мінскі р-н
Пунктам 8 Палажэння аб парадку ўліку грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, выдзяленне жылль павяшчанняў дзяржаўнага жыллёвага фонду (зацверджана Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 29 лістапада 2005 года № 565 з улікам змяненняў і дапаўненняў, унесеным Указам ад 16 лістапада 2009 года № 543) вызначана, што ўлік грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, працуюць (праходзяць службу) ў дзяржаўных органах, іншых арганізацыях, іх філіялах і прадстаўніцтвах (у тым ліку па сумішчальнасці) выдзяляюцца па месцы працы (службы) гэтыя грамадзяні, а па іх жаданні — таксама і па іх месцы жыхарства.

Указанне Палажэнне не звязанае магчымае прыняцця на кватэрны ўлік у дадзенай арганізацыі грамадзяніна, які працуе па сумішчальнасці, з членствам у прафсаюзе і з наяўнасцю або адсутнасцю кватэрнага ўліку па асноўным месцы яго працы. Такім чынам, работніку-сумішчальніку дадзена права самастойнага выбару месца пастаюнкаў на ўлік таго, што мае патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў.

Віктар САВІЦКІ.

Уважцема

Дзень пасля свята. Каля пад'езду на прыступках сядзіць мужчына, галава на калянях. Давяры пад'езд адчыняюцца, з'яўляецца жанчына ў халаце і з крыкамі «Мярзотнік, напісу зноў! Гаў!» пачынае лупіць мужчыну. На крыкі ад крамы (прама насупраць пад'езду) шырокімі зігзагамі спяшаюцца двое моцна п'яных з крыкам:

— Валянціна! Зусім ашалела — ГЭТА Ж НЕ ТВОІ!

— Шэф па сходзе:

— Паважаны калегі! Хто з вас сёлета хутчэй за ўсіх выканае план, той атрымае ад мяне шакаладку.

— Шэф, нам бы зарплатаў!

— Так, пачынаецца! Я ўжо куні шакаладкі!

Анучы для падлогі ў нас у хаце падзяляюцца на тыя, якія насіла мама, і тыя, у якіх спаў тата.

Дзіві ППА: Самі не лётаем і іншым не даём!

— Лельчыца, Валянціна Мікалаеўна. Сын 22 гады. Раніцай у яго рэгулярна здараецца расстройствы кішачніка. Наогул праблема з жывам у яго была з дзяцінства. Куды яму трэба звярнуцца для абследавання? У чым яно будзе заключана?

— Вадкі ступі у любога чалавека, у тым ліку маладога, можа быць прычынай вельмі многіх захворванняў, як інфекцыйных, паразітарных, так і неінфекцыйных. Ваш сын павінен наведваць урача-тэрапеўта ці гастрэаэнтэролага. Урач павінен у першую чаргу аглядзець пацыента, затым прызначыць агюльклінічныя лабараторныя і інструментальныя даследаванні. Для даследавання кішачніка ў попліклічных умовах шырока прымяняецца метаду рэнтгеналагічнай дыягностыкі — ірыгаскапія, а таксама метаду эндаскапічнай дыягностыкі, калі аглядаць ці іншыя аддзелаў страўнікава-кішачнага тракту праводзіцца з дапамогай эндаскопа. Для выключэння інфекцыйнай і паразітарнай груп захворванняў праводзіцца і даследаванне кала.

— Мінск, Лідзія Андрэеўна.

Шмат гадоў пакутуе ад панкрэатыту. Ляжала ў шэрагу нашых бальніц, аперывалася ў Маскве, там выдалілі жоўцевае пазыр. Рабіла камп'ютарную тамаграфію, магнітна-рэзанансную тамаграфію...

— Гэта сур'ёзныя даследаванні, які мы кажам, вяршыня дыягнастычнага айбегара.

— Калі я захварэла, прыступы былі спачатку злева, потым справа. Выявілі панкрэатыт. У Маскве паставілі значнае павелічэнне падстраўнікавай залозы. Рабілі халагестраграфію. Паставілі дыягназ — панкрэатыт, які пастаянна рэцывідуе, накіравалі на інвалідную групу. Калі я трапіла на лэчэнне ў Маскву другі раз, у мяне убачылі камянь у жоўцевым пазыры. Праперыравалі. Можы быць, у мяне усё ж такі недзе яшчэ ёсць камянь ці звужэнне пратокаў? На ультрагуку нічога такога не бачна. У 1996 годзе выявілі яшчэ гепатыт С, печань і селязінка былі павялічаныя. У падстраўнікавай залозе выяўлены ўчастак паніжанай шчыльнасці. Што гэта такое?

— Гэта сур'ёзныя даследаванні, які мы кажам, вяршыня дыягнастычнага айбегара.

— Калі я захварэла, прыступы былі спачатку злева, потым справа. Выявілі панкрэатыт. У Маскве паставілі значнае павелічэнне падстраўнікавай залозы. Рабілі халагестраграфію. Паставілі дыягназ — панкрэатыт, які пастаянна рэцывідуе, накіравалі на інвалідную групу. Калі я трапіла на лэчэнне ў Маскву другі раз, у мяне убачылі камянь у жоўцевым пазыры. Праперыравалі. Можы быць, у мяне усё ж такі недзе яшчэ ёсць камянь ці звужэнне пратокаў? На ультрагуку нічога такога не бачна. У 1996 годзе выявілі яшчэ гепатыт С, печань і селязінка былі павялічаныя. У падстраўнікавай залозе выяўлены ўчастак паніжанай шчыльнасці. Што гэта такое?

— Гэта сур'ёзныя даследаванні, які мы кажам, вяршыня дыягнастычнага айбегара.

Крынчыка

Рубрыку вядзе Валянціна ШПІЛЕУСКАЯ, тэл. 285 88 81 № 26 (358)

Насенне са свайго агарода

Кожны, хто мае агарод, можа забяспечыць сябе ўласным насеннем. Трэба толькі памятаць, што перакрываюцца галынялыя культуры (а гэта ўся агародніна, акрамя салатаў, фасолі, гароху) могуць даць паўнаценнае насенне толькі тады, калі пасадкі аднаго гатунку знаходзяцца ці янага далей адна ад другой.

Насенне агуркоў. У агуркоў у якасці насеннікаў выкарыстоўваюць плады, якія знаходзяцца ў непасрэднай блізкасці ад семядольных лістоў, бо гэтыя агуркі атрымліваюць больш за ўсё пажыўных рэчываў і фарміруюць насенне, якое забяспечвае хуткаспеласць будучай расліны.

Насенны агурок трэба трымаць на расліне да таго часу, пакуль не паспее понасаць. Прыкметы спеласці: падсыхненне пладаножкі, з'яўленне сеткі на скуры, пажыўценне і размякчэнне агурка. Выбраннае насенне разам з мязгой пакідаюць у посудзе на некалькі дзён пры тэмпературы 25 градусаў, каб яно пачало брадзіць. Потым яго адмываюць і падсушваюць.

Насенне таматаў. Для атрымання насення трэба захаваць тыповы для гэтага гатунку тамат, зусім здаровы, з ураджайнага куста, абязважана з другой або трэцяй гронкі. Не варта браць на насенне пераспялыя на кусце памідоры, яны могуць аказацца заражанымі фітафатары. Лепшыя насеннікі тыя, што правесілі на кусце пасля апылення прыкладна месяц два. Даспелы тамат разразаюць упоперак, лыжачкай выбіраюць насенне і даюць збрадзіць.

Нельга дадаваць ваду ў масу, якая бродзіць, бо гэта аспродзіць абеззаражанае насенне, а вада можа нашкодзіць. Каб не з'явілася плесень, змесціва перыядычна ўстрэваюць. Праз некалькі дзён прамываюць чыстай вадай, аддзяляючы насенне. Затым іх распысоўваю на паперы для прасушвання.

Ёсць другі спосаб. Адабраныя плады зогортаюць у паперу да высышання. Пасля таго, як яны стануць цёмна-чырвонымі, з іх выбіраюць насенне, кладуць яго ў сподачкі і адразу ж прамываюць вадай, а затым раскладваюць на паперы для прасушвання. Калі насенне прасохне, яго здымаюць нажом у пакецік і так захоўваюць.

Скарбонка дачнага досведу

● Хутчэй загінае тая агародніна (нават у пачатку захоўвання), якую шчодрэ палівалі за 2-3 тыдні да уборкі.

● Мышы не любяць паху палыну, таму спрактыкаваныя садраводы раяць на зіму абязважана пладовыя дрэвы пучкамі палыны і чарнобылю. Акрамя таго што палына засцерагае дрэвы ад мышэй, ён засцерагае ствалы ад сонечных апэкаў, пры гэтым расліны добра праветрываюцца, абязважана не прымарзае да кары. Прывяжваюць сцэблы палыны трэба вяршамі ўніз, не пакідаючы на дрэвах незакрытых участкаў.

● Для адпаложвання мышэй палын рэкамендуецца раскідаць і на пасадках лілей — мышы ахвотна ласуюцца цыбулінымі гэтымі кветкамі, часта з'яўляюцца іх дашчэнтку.

● Калі супраць пацукоў вы будзеце выкарыстоўваць спецыяльную купленую прынаду, майце на ўвазе, што перад тым, як яе пакласці, трэба на працягу трох дзён класці на пэўнае месца бульбу, мяса і іншую ежу без атруты. Няхай грызуны прывыкнуць, і толькі потым пакладзіце «корм» з прынадай.

● Задзіраваныя прыствольныя кругі рабіны вынаходлівыя дачнікі з поспехам выкарыстоўваюць для вырошчвання там падбарозавікаў. Для гэтага з лесу прыносяць старыя грыбы, выкладваюць на паперу шляпкамі ўверх, вытрымліваюць некалькі дзён, а калі грыбыя споры асыплюцца, змешваюць іх з вадай і выліваюць пад рабіны.

● Сцэблы лубіну здрабніце і засыпце вакол кустоў парэчкі і агрэту ў кануаку 10х10, пасыпце попелам. Ураджай ад такой падкоркі павінен вырасці ў 1,5 раза.

● Хвойныя расліны зімой пакутуюць не столькі ад морозаў, колькі ад разлому галін і сонечных апэкаў. Таму буйныя экзэмпляры ўвосен абязважана шпатагам ці ахутваюць сінтэтычным сеткай. На маладыя хвойныя расліны з паўднёвага боку наківаюць крафт-паперу, тонкую мешкавіну, марлю або дзіравую прасціну. Нельга накрываць хвойнікі лутрасламі.

Як вызначыць час уборкі часнаку

Высяванне часнаку залежыць ад часу яго пасадкі і пасадкага матэрыялу. У першую чаргу трэба ўбраць азімы часнок, а ўжо потым

яравы. Як вызначыць тэрмін уборкі часнаку? Калі лісты расліны, у якіх былі выдзелены стрэлкі, пачынаюць жаўцець і падсыхаць, часнок пара ўбраць. Трэба яшчэ ведаць, што часнок трэба ўбраць, не чакаючы поўнага высывання, інакш галоўкі пачнуць распадацца на асобныя зубкі і ён будзе дрэнна захоўвацца. Мала таго, калі глеба даволі вільготная, пачынаецца другі рост каранёў, што таксама адмоўна адаб'ецца на якасці і лёгкасці. Дык вось, калі лісты ля асновы галоўкаў падсохлі і стравочнае сваю мясцісца, спачатку зрэжце суквецці са стрэлкамі, звяжыце іх у снапкі і падвесце ў памышканні, якое добра праветрываецца, каб даспявалі паветраванна «бульбачкі». Затым прыбрыць часнок, які адразу пойдзе ў страву і захоўванне, а потым — часнок, прызначаны для пасадкі.

Паспелы часнок спачатку трэба абязважана падкапаць віламі, затым асцёржана вырываць яго з зямлі, абтрысці, не дапускаючы пашкоджанняў, раскладзі на грады для прасушвання. Калі кахаецца дождж, то для дасушвання трэба пакласці часнок пад паветку або іншае памышканне, якое добра праветрываецца. Калі лісты высыхнуць, іх выдзяляюць, галоўкі сплятаюць у косы. Некаторыя агароднікі звязваюць галоўкі са сцэблом у снапкі і падвешваюць у доме, найбольш халаднаватым месцы нават не абразаючы каранёў. Можна пакінуць сцэблы ў 3—5 см і вельмі акуратна абразаць карані, стараючыся не пашкодзіць донца, таму што лічыцца, што часнок гудляе вільгаць менавіта праз донца і таму высыхае. Затым усё складваюць у добра вентылюемую тару і захоўваюць пры тэмпературы 18—20 градусаў.

Яравы часнок, які прызначаны для пасадкі, вясной на 1-2 месяцы пераносіць у халаднаватае памышканне з плюсвай тэмпературай, але не вышэйшай за 10 градусаў. Чым большыя галоўкі, тым даўжэйшы тэрмін для ахалоджвання.

Равам «Бе-Ла-Русь» на мяжы трох краін

Міжнародны моладзевы палатачны лагер «Бе-Ла-Русь» адкрыўся на мяжы трох краін: Беларусі, Латвіі і Расіі.

Як паведамілі «Звяздзе» ў аддзеле культуры Верхнядзвінскага райвыканкома, сёлета традыцыйнае сустрэча прадстаўнікоў і актыўнай моладзевых арганізацый, а таксама дарослых, але маладых душой людзей пройдзе пад дэвізам «65! Мы перамагілі!» — у гонар юбілею Перамогі брацкіх народаў над фашызмам. Знакавая падзея для ўсіх насельнікаў лагера — сустрэча з ветэранамі. Іх прымуць як самых дарагіх гасцей. Ветэраны падзяляцца ўспамінамі, змогуць паўдзельнічаць у мерапрыемствах вай Кургана Дружбы, каля якога працуе лагер.

Па традыцыі моладзь удзельнічае ў самых розных творчых і спортыўных конкурсах. Сярод самых цікавых — конкурс роспісу па целе, фотаздымкаў, лагерных жартоўных газет.

Лагер сёлета сабраў каля 700 чалавек. Нашу краіну прадстаўляюць актывісты БРСМ, Латвію — грамадская арганізацыя «Саюз за Прэгрэс моладзі Латвіі», Расію — «Расійскі саюз моладзі». У наступным годзе адзначыць 20-гадовы юбілей дзейнасці лагера.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

У суд Лёзненскага раёна Віцебскай вобласці паступіла заява аб'явіць Аліну (Савялёнак) Валянціну Віктараўну, 07.10.1981 года нараджэння, адсутную без вестак. 20.10.2008 г. яна аб'яўлена ў вышук. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць звесткі пра Аліну (Савялёнак) Валянціну Віктараўну, паведаміць іх суду.

СІМВОЛІКА АКНА

Вядома, што ў космасе сляжкага жытла яму належала выключнае месца. Ажно было вокам таго, якое з аднаго боку «глядзела» ў «той» свет, з другога — выступала ў якасці сакральнага канала сувязі з небам. Таму вакол яго сфарміравалася цэлы комплекс уяўленняў, рэлігійнага, абрадавых забаронаў і падпісанняў. Як меднымі манетамі закрывалі вочы памерламу бацьку, так і гаспадар закрываў на ноч акаціны вокны.

● У народных павер'ях акно ўспрымалася як выхад падсохлі і стравочнае сваю мясцісца, спачатку зрэжце суквецці са стрэлкамі, звяжыце іх у снапкі і падвесце ў памышканні, якое добра праветрываецца, каб даспявалі паветраванна «бульбачкі». Затым прыбрыць часнок, які адразу пойдзе ў страву і захоўванне, а потым — часнок, прызначаны для пасадкі.

Паспелы часнок спачатку трэба абязважана падкапаць віламі, затым асцёржана вырываць яго з зямлі, абтрысці, не дапускаючы пашкоджанняў, раскладзі на грады для прасушвання. Калі кахаецца дождж, то для дасушвання трэба пакласці часнок пад паветку або іншае памышканне, якое добра праветрываецца. Калі лісты высыхнуць, іх выдзяляюць, галоўкі сплятаюць у косы. Некаторыя агароднікі звязваюць галоўкі са сцэблом у снапкі і падвешваюць у доме, найбольш халаднаватым месцы нават не абразаючы каранёў. Можна пакінуць сцэблы ў 3—5 см і вельмі акуратна абразаць карані, стараючыся не пашкодзіць донца, таму што лічыцца, што часнок гудляе вільгаць менавіта праз донца і таму высыхае. Затым усё складваюць у добра вентылюемую тару і захоўваюць пры тэмпературы 18—20 градусаў.

Яравы часнок, які прызначаны для пасадкі, вясной на 1-2 месяцы пераносіць у халаднаватае памышканне з плюсвай тэмпературай, але не вышэйшай за 10 градусаў. Чым большыя галоўкі, тым даўжэйшы тэрмін для ахалоджвання.

● Калі гаспадары пакідалі хату, вокны абязважана трэба было закрываць, як закрывалі вокны памерламу: іх забівалі шырокімі дошкамі крж-накржы. Такія дзеянні перасцерагалі хату ад таго, каб у ёй паслісяныя нячыстая сіла.

● Праз вокны адбываліся так званыя стасункі з душами продкаў у дні ўшанавання продкаў на працягу года (Дзядзь): існавала павер'е, што ў такіх дні, калі глядзець у акно з вуліцы ў хату, можна убачыць сваіх памёрлых сваякоў.

● У дзень пахавання або ў дні ўшанавання прод-

каў на акно клалі першы блін для душы памёрлых. Паўсюдна быў распаўсюджаны звычай ставіць на падаконнік кубак з вадай, каб душы памёрлых, калі наведваюць родную хату, маглі пачуць у гэтай вадае. Кубак з вадай ставілі на дзвяціх, саркавы дзень, на год пасля смерці, у іншыя дні ўшанавання памёрлых.

● У культуры ўсходніх славян акно супрацьпастаўлялася дзвярзям. Яно было «нерэгламентаваным» выхадом для таго, каб «паднаць» нячыстую сілу, смерць, хваробы і г. д. Калі ў сям'і «не гадаваліся» (паміралі) дзеці, то немаўля, каб пахрысціць, перадавалі праз акно. Менавіта праз акно выносілі нябожчыкаў, якія былі няхрышчавымі (звычайна немаўля), людзей іншага веравызнання, самазакібоўцаў.

● Паўсюдна лічылася, што гэты шлях (выхад з акна) павінен заўсёды быць «чыстым». Ён надзяляў асаблівай святасцю. Акрамя гэтага, існавала павер'е, што пад вокнамі стаіць анёл, які ахоўвае хату і ўсіх яе жыхароў. Таму праз акно катгарычна забаранялася пляваць, выкідаць смецце, выліваць бруднаю ваду і г. д. Праз акно ажыццяўляўся дыялог паміж гаспадарамі хаты і калядоўчыкамі ці валачобнікамі ў святочныя дні.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

РУП «ВІТЕБСКИЙ ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»

звішаеца о проведении открытого аукциона по продаже имущества, обремененного в доход государства у РП «Витебский меховый комбинат»

Продавец: Комиссия по работе с имуществом, обремененным в доход государства при администрации Первомайского района г. Витебска

Лот № 1: капитальное строение (инв. № 200С/51471) деревообрабатывающий цех, площ. 652 кв.м (фундамент – бетон; стены – ж/б панели, кирпичи; крыша – шиферная по металлу; фермам; полы – бетон; проемы – ворота металлические; наруж. отделка – окрашено; внутренн. отделка – окрашено; электроосвещение – открытая проводка; вентиляция – естественная), по адресу: Витебск, ул. 2-я Прибережная, 1, начальная цена продажи* 177 023 000 руб.

«60 Еўра за візу ў Беларусь...»

сустрэаецца. І думкі пра гэта якраз і падштурхнулі мяне рабіць правядзіць па Беларусі і фотаальбомы. У фотаальбоме «Нечаканая Беларусь» (самыя прыгожыя мясціны там сфатаграфаваныя з самалёта — Г.Л.) гаюная думка такая: паглядзець навокал, мы жыём у цудоўным месцы! Яго трэба проста бачыць, звяртаць увагу: што там за полем, што там за лясам. А леш ведаць, што на гэтым полі, скажам, адбылася такая вайна, якая мела важнае значэнне для нашай гісторыі. Альбо што ў той вёсцы, альбо ў тым мястэчку нарадзіўся чалавек, які зрабіў вельмі шмат для Беларусі, якога мы павінны памятаць. Таму калі людзі чытаюць такія кніжкі, вандруюць па краіне — гэта таксама плюс. Спачатку мы проста выязджалі за межы і думалі «ах, як там прыгожа!» Зараз, я думаю, павінны ездзіць па роднай краіне. Спачатку — з'ездзіць паглядзець Мірскі замак, паглядзець у Нясвіжы, як жылі Радзівілы. А потым паглядзець, у якім стане знаходзіцца замак у Крэве ці ў Гальшанах. І падумаць: можа, стан гэты трэба мяняць?

«Турызм адкрывае людзям вочы»

— Спадар Сяргей, як вы самі акрэсліце той кірунак, у якім працуеце?
— Іх некалькі. Па-першае, гэта газета «Турызм і адпачынак», з якой мы пачыналі. Там распавядаецца пра турызм у свеце і нашай краіне — прычым з кожным годам у нас усё больш і больш менавіта пра Беларусь. Па-другое, выдавецтва «Рыфтур», якое выдае краязнаўчую літаратуру і фотаальбомы таксама на 99% пра Беларусь. І часопісы, якія пераважаюць не лепшыя часы, — «Фотаматэіа» і «Дзікая прырода». Яны таксама пра Беларусь, але рознай тэматыкай.
— Калі вы пачыналі, тэма турызму, асабліва ўнутранага, была як выпаленае поле. Як вам хапіла імпульсу ўзяцца за распрацоўку гэтай тэматыкі?
— Калі мы пачыналі рабіць газету, якраз пачыналіся паездкі нашых грамадзян за мяжу — гэта было нешта новае, цікавае. Паішла цэлая хваля людзей, якія атрымалі магчымасць некуды паехаць. Было шмат уражанняў, адкрываліся новыя краіны. І нам гэта было цікава. Але пазней, калі народ ужо паездзіў па розных краінах і вярнуўся, то сталі па-іншаму глядзець на сваю краіну. Турызм адкрывае вочы людзям. Яны тады параўноўваюць: а чаму мы жыём так, а не гэтак? А чаму там прыгожа, а ў нас не надта? А можа, нам таксама можна зрабіць прыгожа? Напрыклад, у пачатку 1990-х гадоў многія атрымалі дачы — і давалі адразу хату з усіх бакоў абсаджаць бульбай ды агародамі. А пасля раптам высветлілася, што перад хатай могуць быць не бульба-капусты, а прыгожыя кветкі, альпійскія горкі, міні-азэрцы. Паціху мы паварочваемся да Еўропы, да ўсяго свету.
— Гэта значыць, вы лічыце, што беларусам на сваіх палатках не трэба бульбу вырошчваць?
— Бульба павінна расці дзесьці ў сваім месцы. А перад домам павінны быць кветкі, павінна быць прыгожа. Таму што, калі будзе прыгожа перад домам, то ёсць надзея, што і ў доме будзе добра.

«Нашы балоты могуць прыносіць карысць і грошы!»

— Ці сутыкаліся вы з такім меркаваннем, калі нашы людзі некуды з'ездзілі і пачынаюць казаць: вось там прыгожасць дык прыгожасць, а ў нас — цыху! — няма чаго глядзець!
— На жаль, такое вельмі часта закранчае. Пачатак на 1-й стар.

балота ў Еўропе — балота Ельня ў Мірскім і Шаркоўчыцкім раёнах. Там турыстычная фірма прапонуе спецыяльную машыну на пневматычным ходзе, на надзьмуемых колах. І ахвотныя — маса, і нашых, і замежных. Таму што звычайная машына не можа праехаць па балочае, а гэтая — можа! Бо калі ты па балочае прыедзеш кіламетр ці два — то табе не да прыгажосці. Я магу сказаць, бо я

трэба сур'ёзна ставіцца да гэтай справы. І ведаць пра тое, што Беларусь знаходзіцца ў гэтых жа канкурэнтных умовах, як Літва, Польшча, Украіна... І мы можам прыцягваць гасцей, толькі паказваючы ім штосці асаблівае, ствараючы лепшы, чым там, умова. Дык вось, калі ў Літву ці Польшчу любіць еўрапеец можа прыехаць фактычна без візы, то 60 еўра для таго, каб прыехаць у Беларусь —

Лондане, у метро ніводнага надпісу па-англійску, ніхто таксама па-загранічна не гаворыць... А як вы лічыце, што яшчэ пужае турыстаў у Беларусі?
— Пужае не вельмі добры імідж на міжнародным турыстычным рынку. Што казаць, калі ў мяне ў Польшчы ці Літве пытаюцца: «А нас не арыштуць у Беларусі, а дарогі ў вас ёсць?» Трэба клапаціцца, каб такога не было, каб інфармацыя пра нашу краіну шырылася па мяжой... Гэта называецца недабраякаснае рэклама — калі чалавек едзе да нас, а яго не папярэджаюць, што тут мала што гаворыць па-англійску, якія тут кошту. Таксама, шчыра прызнаюцца, аскаміну наблі размовы пра наш прыдарожны сервіс. Кавярняў вельмі мала. А павінна быць многа. І матэрыял таксама. Але ёсць і станоўчыя моманты — напрыклад, за апошнія гады нашу мяжу стала праходзіць нашамт лягчэй.

— Вам не здаецца, што гэты замкнёны кола: матэлі і кавярні не будуць, бо няма турыстаў. А турыстаў няма, бо няма матэляў і кавярняў...
— Ёсць такі момант, бо трэба ўкладваць грошы і рызыкаваць... Але вось, скажам, апошні час добра стаў развівацца ясквы турызм. Але чаго ён пачаў развівацца? Бо атрымаў дзяржаўную падтрымку. Па-першае, быў Указ Прэзідэнта, які прадугледжваў адпаведныя льготы. Па-другое, была створаная спецыяльная праграма «Белграпрабанк» для крэдытавання ясквага турызму. І праграма спрацавала, бо людзі атрымалі магчымасць пачаць справу. І цяпер ужо чыноўнікі завярнуліся — хоць, каб у кожным раёне было больш сядзібаў.

— Вы казалі, што нам трэба вабіць нечым адметным, чаго няма ў суседзяў. А ці ёсць у нас нешта такога?
— На жаль, такога, каб ужо зусім асаблівае, няма — акрамя прыроды. Цікава яшчэ рэлігійная разнастайнасць — калі ў адным мястэчку стаялі поруч храмы чатырох канфесій... Трэба думаць пра тое, каб вяртацца да мінулага. Беларусь — у тых межах, у якіх яна ёсць цяпер — фактычна ніколі такой не была. Была ў Вя-

Дзякуючы добрай фотатэхніцы і веданню звычайна жывёлка, Сяргею Плытквічу ўдаецца злавіць самыя нечаканыя моманты: як гэтую вавёрка, якая цалкам расслабілася і адпачывае.

хадзіў. Але калі ты праедзеш гэты маршрут, а потым 200-300 метраў прыедзеш у сваё задавальненне, а потым зноў сядзеш у машыну і зноў праедзеш — гэта ўспрымаецца зусім інакш!

«Мы па-ранейшаму не далучаныя да Еўропы...»

— Так — каму трэба па справе ці па бізнэсе. І толькі мінімум — сапраўдныя турысты, сярод якіх, дарэчы, многа расійян — бо едуць без візы, мяжы няма, кошту на адпачынак у санаторыях ніжэйшыя, чым у іх... А вось нашыя кошту на гатэл, наш сэрвіс не вытрымае ніякай канкурэнцыі ў параўнанні з тымі ж польскімі...
— Застаўся адзін, які знаходзіцца ў Полацку, найстарэйшым нашым горадзе. Але я памятаю пра тое, што «цэнтры Еўропы» існуюць і ў іншых краінах — у той жа Літве, Латвіі, Польшчы, Славакіі, ва Украіне... Гэта тлумачыцца проста: прыемна ж жыць у цэнтры, ніхто не хоча быць на ўскрайку. Мы па-ранейшаму (на жаль, гэта факт) не далучаныя да Еўропы. Элементарны прыклад — святкаванне 600-годдзя Грунавальскай бітвы. Там прысутнічалі афіцыйныя прадстаўнікі розных краін, але афіцыйных прадстаўнікоў Беларусі не было. Гэты факт для мяне вельмі крыўдны! Прабачце, у гэтай бітве нашы продкі зрабілі вельмі-вельмі шмат, паклалі сваё жыццё. І мы павінны пра гэта памятаць, быць разам з усімі, хто там змагаўся.
— З 1994 года, калі вы сталі займацца тэмай турызму, ці павялічыўся прыток турыстаў у Беларусь?
— Раней у нас быў шоп-турызм, багата нашых людзей выязджала ў Польшчу ды іншыя краіны пагандзяваць. Гэта ўсё фактычна памерла. З аднаго боку — гандаль стаў больш цывільзавааны, з другога — людзям стварылі такія ўмовы, што ездзіць гандляваць амаль немагчыма. Таму цэлы пласт так званых «турыстаў» амаль знік. Але ж яны і не былі турыстамі. Што датычыць турыстаў у Беларусь — на жаль, я не магу сказаць, што вельмі моцна ідзе ўздым. Праблема ў тым, што

гэта 95% патэнцыйных турыстаў адразаецца адразу. Па-другое, усе гэтыя чэргі пры выдачы візы — з тых 5% яшчэ палова адсякаецца...
— Карацей, даецеце да нас толькі самыя стойкія...
— Так — каму трэба па справе ці па бізнэсе. І толькі мінімум — сапраўдныя турысты, сярод якіх, дарэчы, многа расійян — бо едуць без візы, мяжы няма, кошту на адпачынак у санаторыях ніжэйшыя, чым у іх... А вось нашыя кошту на гатэл, наш сэрвіс не вытрымае ніякай канкурэнцыі ў параўнанні з тымі ж польскімі...
— Кавярняў няма, бо няма турыстаў, а турыстаў няма, бо няма кавярняў — Мне тут распавялі гісторыю, як турыст з Англіі прыехаў на тыдзень, але праз два дні прыбег у турагенцыю: аддайце грошы, хачу вярнуцца. Маўляў, рэстараны даражэйшыя, чым у

— Застаўся адзін, які знаходзіцца ў Полацку, найстарэйшым нашым горадзе. Але я памятаю пра тое, што «цэнтры Еўропы» існуюць і ў іншых краінах — у той жа Літве, Латвіі, Польшчы, Славакіі, ва Украіне... Гэта тлумачыцца проста: прыемна ж жыць у цэнтры, ніхто не хоча быць на ўскрайку. Мы па-ранейшаму (на жаль, гэта факт) не далучаныя да Еўропы. Элементарны прыклад — святкаванне 600-годдзя Грунавальскай бітвы. Там прысутнічалі афіцыйныя прадстаўнікі розных краін, але афіцыйных прадстаўнікоў Беларусі не было. Гэты факт для мяне вельмі крыўдны! Прабачце, у гэтай бітве нашы продкі зрабілі вельмі-вельмі шмат, паклалі сваё жыццё. І мы павінны пра гэта памятаць, быць разам з усімі, хто там змагаўся.

— З 1994 года, калі вы сталі займацца тэмай турызму, ці павялічыўся прыток турыстаў у Беларусь?
— Раней у нас быў шоп-турызм, багата нашых людзей выязджала ў Польшчу ды іншыя краіны пагандзяваць. Гэта ўсё фактычна памерла. З аднаго боку — гандаль стаў больш цывільзавааны, з другога — людзям стварылі такія ўмовы, што ездзіць гандляваць амаль немагчыма. Таму цэлы пласт так званых «турыстаў» амаль знік. Але ж яны і не былі турыстамі. Што датычыць турыстаў у Беларусь — на жаль, я не магу сказаць, што вельмі моцна ідзе ўздым. Праблема ў тым, што

Малыяўнічы паўвостраў на возеры Сіньша можа нагадваць самыя дзіўныя істыцы.

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ.

1. Сястры мінэрал → Дыягносты → Гарна-кавалы тывіцкага тыпу → Рыба з цапмай вужа → Хатні «дзюджы» → Трыфалыя
2. Фота 3 → Сок у дрэвах на дз. Дзіпра → Фота 4 → Рэальнасць → Пачатак дня → Фота 5 → «Мат» баскету → Рака да 1779 г. Яск → Наступніц гісторыі → Сладніца шатландская → Мяс за лопам
3. Азіяцкая хваля → Фота 2 → Злабычча бортніка → Гарнае вулгодзе → Рыба з савалі → Фота 1 → Пасолак кіржаў → Нарост на стальце → Мера замятальнага плошчы → Звычайна мушкетэраў → Фота 4 → Афіцыйнае пачынае 0,062 грама ў ашліца → Мар-дэюкова → Рэка ў Пярэдняй Амерыцы → Член «Матулінай кучы» → Асноўнае гравітацыйнае Дзяржаўнае мяжа → Распата та за траў → Звычайна мушкетэраў → Фота 5 → Рына па-трабуе догляду

ПРАВЕЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ
Сканворд (27 ліпеня). Па гарызанталі: Сашчэпка. Бакас. Мова. Лыжы. Аляя. Слон. Год. Скит. Станс. Рэм. Лырк. Пантэра. Лал. Лула. Санар. Шарабан. Краса. Турмалін. Мар. Ета. Астра. Памідор. Гіла. Урал. Капал. Злоты. Маа. Рок. Каа. Акацыя. Па вертыкалі: Апрош. Мел. Жапан. Ярка. Арган. Стрэлба. Салам. Эа. Асот. Сабо. Малина. Рукаж. Аванс. Арал. Шакал. Апора. Ева. Плато. Соя. Лыка. Оспа. Мім. Лава. Гарпун. Лёд. Паніто. Рэпрадуктар. Нарвегія.

1945 год — амерыканскі ваенны карабель «Індыянаполіс», які даставіў у Азію першую атаміную бомбу, патоплены японскай падводнай лодкай — з 1200 чалавек экіпажу выжылі толькі 318, астатнія загінулі ў выніку выбуху або былі з'едзены акуламі.
1817 год — нарадзіўся Іван Айвазоўскі, вядомы жывапісец-марыніст. Айвазоўскага называюць самым паспяховым рускім мастаком XIX стагоддзя. Нікому іншаму не ўдалося правесці пры жыцці 55 персанальных выставак. Мастак адкрыў свой метад малявання па памяці, нават без эцюдаў, маючы пад рукой толькі беглыя накіды алоўкам. Ён казаў: «Пісаць маланку, парыві ветру, усплеск хвалі немагчыма з натурой». Найбольш вядомыя карціны «Дзвязгаты вал», «Чэсменскі бой», «Чорнае мора» і інш.

29 ліпеня
Дзве даты
Цытата дня: «Калі б вопыт можна было прадаць за сабекошту, мы ўсе былі б мільянерамі».
Эбігайл ван Берэн (нар.1918), амерыканскі журналіст.

СЕННЯ
Месяц
Поўня 26 ліпеня.
Месяц у сузор'і Рыбаў.
Сонца
Усход Заход Даўжыня дня
Мінск — 5.18 21.13 15.55
Віцебск — 5.01 21.09 16.08
Магілёў — 5.08 21.03 15.55
Гомель — 5.11 20.53 15.42
Гродна — 5.34 21.27 15.53
Брэст — 5.42 21.21 15.39
Імяніны
Пр. Валянціны, Юліі, Івана, Паўла, Марція, Фёдара, Якава.
К. Марці, Серафіны, Антона, Канстанціна, Олафа.

Рэгіёны Расіі — у Беларусі

Сумесны беларуска-расійскі інфармацыйна-інтэграцыйны праект Пасольства Расійскай Федэрацыі ў Рэспубліцы Беларусь і рэдакцыі газеты «Звязда»

Валерыі СКРУГ: «Тавары беларускіх вытворцаў карыстаюцца вялікай папулярнасцю сярод жыхароў вобласці»

Белгородская гандлёва-прамысловая палата — гэта неад'яржаўная і некамерцыйная арганізацыя. Яе асноўная мэта — садзейнічаць развіццю гандлёва-эканамічных і навукова-тэхнічных сувязяў прадпрыемстваў і прадпрыемальных Беларусі. Якая ж дынаміка гэтага ўзаемадзеяння з беларускімі партнёрамі? І як сур'ёзна на гэтым супрацоўніцтве адбываюцца эканамічны і фінансавы крызісы? На гэтыя патанні карэспандэнт «Звязды» адказавае прэзідэнт Белгородскай ГПП Валерыі СКРУГ.
— Нягледзячы на эканамічны і фінансавы крызіс, — адзначае Валерыі Сцяпанавіч, — прадпрыемствы Рэспублікі Беларусь заўсёды былі і застаюцца актыўнымі ўдзельнікамі беларускіх выстаў. З кожным годам цікавасць беларускіх прадпрыемстваў да белгородскай дзелавой форуму расце, што відаць па колькасці ўдзельнікаў. Пачынаючы з 1995 года, ужо больш як дзве тысячы беларускіх прадпрыемстваў узялі ўдзел у нашых выставах. Найбольш актыўнымі іх удзельнікамі выступаюць

дзелавых кантактаў і партнёрскага стасункаў беларускіх фірмаў з прадпрыемствамі Цэнтральна-Чарназёмнага рэгіёна Расіі. Тавары беларускіх вытворцаў карыстаюцца вялікай папулярнасцю сярод жыхароў Белгородскай вобласці, што забяспечвае паспяховаю рэалізацыю гэтай прадукцыі ў нас.
— У якіх спецыялізаваных выставах і кірмашах, што праводзяцца ў Белградзе, удзел беларускіх прадпрыемстваў сёння асабліва актуальны для дзелавых партнёраў з Белгородскай вобласці?
— У цяперашні час белгородскія прадпрыемствы і прадпрыемальнікі зацікаўлены ва ўдзеле беларускіх кампаній, якія спецыялізуюцца на вытворчасці будаўнічых матэрыялаў, сельскагаспадарчай тэхнікі, тавараў народнага спажывання, харчовай прадукцыі. Таму вельмі актуальным становіцца ўдзел беларускіх прадпрыемстваў у выставах «Сучасны горад», якая будзе праходзіць у Белградзе з 4 па 6 жніўня, выстава «Белградтэхмаш» — з 8 па 10 верасня. Вялікай папулярнасцю карыстаецца і белгородцаў беларускае мейла. Выстава «Мейла. Дрэвапрацоўка. Дом. Побит. Утульнасць» адбудзецца 13 — 16 кастрычніка. І, вядома ж, белгородцы заўсёды рады бацьчы прадстаўнікоў лёгкай прамысловасці Рэспублікі Беларусь на выставах тавараў народнага спажывання: «Белградэкспа» (25—27 жніўня) і «Тыдзень моды» (20—23 кастрычніка).
— Штогод у Белградзе праводзіцца спецыялізаваная выстава беларускіх прадпрыемстваў. Якія тэндэнцыі характэрныя для гэтага выстававага мерапрыемства? І якія бачацца перспектывы ў яго правядзенні?
— Сёлета міжрэгіянальная выстава-кірмаш «Беларусь на Белгородчыне», якая стала ўжо традыцыйнай, праходзіла ў шосты раз. Яна пацвердзіла жаданне прадпрыемстваў і прадпрыемальнікаў славянскіх дзяржаў да ўзаемавыгоднага супрацоўніцтва. Улічваючы зацікаўленасць нашых прадпрыемстваў у такім дзелавым узаемадзеянні, мы прапаноўваем арганізаваць у Белградзе нацыянальную экспазіцыю Рэспублікі Беларусь, якая зможа прадманстраваць дасягненні ў прамысловасці, аграрна-прамысловым комплексе, інвестыцыйных прапановах і сумесных праектах, новыя тэхналогіі і навукова-тэхнічныя распрацоўкі. У дні працы такой выставы магчыма правядзенне навукова-практычных канферэнцый, «круглых сталаў», дзелавых сустрэч, культурнай праграмы. У сваю чаргу, пры атрыманні запрашэння ад Рэспублікі Беларусь, мы гатовыя арганізаваць выставу Белгородскай вобласці ў Беларусі.

Барыс ЗАЛЕСКІ.
Т.ф.: (4722) 58-29-41, 58-29-49, 58-29-51, 58-29-52
E-mail: belexpo@mail.ru; www.belexpocentr.ru; г. Белгород, ул. Победы, 147-а

БЕЛГОРОДСКАЯ ТОРГОВА-ПРОМЫШЛЕННАЯ ПАЛАТА
БЕЛЭКСПОЦЕНТР
ВЫСТАВКАМ ПРАМАЙСТВА І ПОСЕТІТЬ ВІСТАВКІ В БЕЛГОРОДЕ В 2010 ГОДУ
25-27 августа
БелгородЭкспо.
Мир детства. Школа
8-10 сентября
БелАгроТехМаш
Продовольствие. Напитки
Тара. Упаковка. Этикетка
13-16 октября
Мебель. Деревообработка
Дом. Быт. Уют
Приусадебный участок
Т.ф.: (4722) 58-29-41, 58-29-49, 58-29-51, 58-29-52
E-mail: belexpo@mail.ru; www.belexpocentr.ru; г. Белгород, ул. Победы, 147-а